

**FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I GÖTEBORG**

Avd. 3

DOM
2019-07-01
Meddelad i GöteborgMål nr
14927-18**KLAGANDE**

Göteborgs kommun

MOTPART

Polismyndigheten, region Väst

ÖVERKLAGAT BESLUT

Polismyndighetens beslut 2018-11-28, dnr A445.137/2018

SAKENFörordnande av ordningsvakter enligt lag (1980:578) om ordningsvakter,
förkortas LOV

FÖRVALTNINGSRÄTTENS AVGÖRANDE

Förvaltningsrätten avslår överklagandet.

Dok.Id 617790

Postadress	Besöksadress	Telefon	Telefax	Expeditionstid
Box 53197 400 15 Göteborg	Sten Sturegatan 14	031 - 732 70 00 E-post: forvaltningsrattenigoteborg@dom.se www.forvaltningsrattenigoteborg.domstol.se	031 - 711 78 59	måndag–fredag 08:00–16:00

BAKGRUND OCH DET ÖVERKLAGADE BESLUTET

Polismyndigheten, region väst (Polismyndigheten) beslutade den 28 november 2018 att avslå Göteborgs kommuns (kommunens) ansökan om förordnade av ordningsvakter på fyra geografiska platser inom Vallgraven i Göteborg; Brunnsparken, Kanaltorget, Gustav Adolfs torg och Kronhusparken. Tillstånd hade sökts för perioden måndag-torsdag och söndag kl. 11:00-23.00 och fredag-lördag kl. 11:00-01:00. Som skäl för beslutet angavs i huvudsak följande. Polismyndigheten har inhämtat yttrande från Polisområde Storgöteborg och Lokalpolisområde City. Båda polisområdena har i sina yttranden avstyrkt ansökan. Det föreligger för närvarande inte något särskilt behov av ordningshållning på sökta områden.

YRKANDEN M.M.

Kommunen överklagar beslutet och yrkar att förordnandet ska ske. De anför i huvudsak följande.

Ansökan är en del av stadens trygghetsfrämjande och brottsförebyggande arbete och syftar till att komplettera de polisiära insatserna. Det rör sig om centrala delar av staden där ett stort antal människor rör sig och där otryggheten upplevs som stor till följd av ordningsstörningar och brottslighet.

Det föreligger ett särskilt behov av ordningshållning av personal med särskilda befogenheter och det är av väsentlig betydelse från allmän synpunkt att komma tillrätta med de ordningsstörningar som medför otrygghet. Trots alla kommunens insatser och polisens arbete förekommer öppna ordningsstörningar. Detta skulle kunna motverkas av kommunala ordningsvakter på plats, som då har befogenheter att såväl avvisa, avlägsna som omhändertaga personer. Ordningsvakterna skulle kunna bidra till att

uppmärksamma polisen på olika former av ordningsstörningar, skadegörelse och brottslighet inom området.

Med hänsyn till att Polismyndigheten, såväl lokalt som centralt, anser området vara prioriterat är det svårt att förstå att det inte skulle föreligga ett särskilt behov av särskild ordningshållning på platsen. De satsningar som Polismyndigheten har gjort är inte tillräckliga för att i dagsläget upprätthålla de berättigade krav som såväl allmänheten som kommunen har på ordningshållningen av citykärnan. Det är vidare svårt för polisen att avdela det antal poliser som krävs för att upprätthålla allmän ordning på platserna.

Polismyndigheten anser att överklagandet ska avslås och anför i huvudsak följande.

Det sökta området ligger i primärområdet inom Vallgraven i Göteborg och är därmed en del av det område som lokalpolisområde Göteborg City uppgett som prioriterat när det gäller polisiär närvaro. Det är inte svårt att avdela det antal poliser som krävs för att upprätthålla allmän ordning på platsen utan att det får negativa konsekvenser för utförandet av andra mer prioriterade polisuppgifter.

SKÄLEN FÖR FÖRVALTNINGSRÄTTENS AVGÖRANDE

Tillämpliga bestämmelser m.m.

Enligt 1 § LOV får i enlighet med vad som föreskrivs i lagen den som inte är anställd som polisman förordnas att som ordningsvakt medverka till att upprätthålla allmän ordning.

Av 2 - 2 b §§ LOV framgår en rad situationer där ordningsvakter får förordnas att tjänstgöra. Vidare framgår av 3 § LOV att ordningsvakter får

förordnas även i annat fall än som avses i 2 - 2 b §§ om det finns ett särskilt behov och det är av väsentlig betydelse från allmän synpunkt.

Enligt förarbetena till lagen utgör 3 § LOV ett undantag och den ska tillämpas restriktivt. Regeln är avsedd att användas först sedan det visat sig vara praktiskt omöjligt eller i varje fall mycket svårt att lösa ett problem på annat, godtagbart sätt. Avsikten är att det vid prövningen ska ske en sammanvägning dels av styrkan hos de särskilda intressen som påkallar bevakning av speciellt slag, dels av vikten att direkta polisuppgifter förbehålls polisutbildad personal och dels slutligen av de möjligheter som i praktiken föreligger att avdela polismän för den bevakningsuppgift som är aktuell. För att ett särskilt behov ska anses föreligga måste givetvis behovet avvika från vad som får anses vara normalt. I allmänhet torde de omständigheter som ligger till grund för ett sådant behov kunna förutsättas vara av övergående natur, men undantagsvis kan fråga vara om ett objekt vars speciella beskaffenhet gör en mera permanent förstärkning av skyddet nödvändig. Vid prövningen av om det är motiverat från allmän synpunkt bör beaktas såväl de berättigade krav som allmänheten, kommuner och enskilda har på att allmän ordning upprätthålls som vikten av att polisens generella ansvar för ordningens upprätthållande inte ska kunna sättas i fråga (prop. 1979/80:122 s. 29 och 66).

Förvaltningsrättens bedömning

Frågan i målet är om det finns förutsättningar för ett förordnande av ordningsvakter inom fyra områden inom Vallgraven i Göteborg; Brunnsparken, Kanaltorget, Gustav Adolfs torg och Kronhussparken.

Förvaltningsrätten konstaterar att det av handlingarna i målet framgår att de fyra områdena, i varierande utsträckning, drabbas av ordningsstörningar i form av olika typer av brottslighet såsom narkotikahandel och våldsbrott.

Vidare konstaterar rätten att det är ostridigt mellan parterna att det till följd av ordningsstörningarna inom Vallgraven finns intressen som påkallar bevakning av speciellt slag dvs. att det krävs att personal med särskilda befogenheter svarar för ordningshållningen. Förvaltningsrätten finner inga skäl att göra en annan bedömning.

Polismyndigheten har anfört att området prioriteras bl.a. genom hög polisiär närvaro och att myndigheten har förmåga att avdela polismän för den bevakningsuppgift som är aktuell. Kommunen menar att de satsningar som Polismyndigheten har gjort inte är tillräckliga för att i dagsläget upprätthålla de berättigade krav som såväl allmänheten som kommunen har på ordningshållningen av citykärnan.

Såsom redovisats ovan utgör den aktuella lagregeln ett undantag som ska tillämpas restriktivt. En sammanvägning ska göras av styrkan hos de särskilda intressen som påkallar bevakning av speciellt slag, vikten av att direkta polisuppgifter förbehålls polisutbildad personal och av de möjligheter som i praktiken föreligger att avdela polismän för den bevakningsuppgift som är aktuell.

Förvaltningsrätten bedömer att kommunen, såväl som allmänheten, har ett berättigat intresse av att tryggheten i området ökar. Mot detta måste dock vägas värdet av att direkta polisuppgifter förbehålls polisutbildad personal och de möjligheter som i praktiken föreligger att avdela polismän för den bevakningsuppgift som är aktuell. Förvaltningsrätten konstaterar att Polismyndigheten i detta fall uppgett att de har möjlighet att fördela resurser till det aktuella området. Vidare anser förvaltningsrätten att ordningsstörningarnas art i form av allvarliga lagöverträdelser i huvudsak påkallar polisiära insatser. Eventuella brister i de polisiära insatserna kan inte användas som argument för ett förordnade av ordningsvakter. Med beaktande av detta anser förvaltningsrätten att kommunen i detta fall inte

har visat att lagens krav på att det ska finnas särskilt behov för att förordna ordningsvakter är uppfyllt. Överklagandet ska därför avslås.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga 1 (FR-03)

Maria Jolfors Detert
Rådman

I avgörandet har även nämndemännen Bobby Bohlin (skiljaktig mening),
Mattias Hallberg och Ann-Mari Zackrisson deltagit.

Föredragande i målet har varit förvaltningsrättsnotarien Hanna Sandslätt.

Skiljaktig mening

Nämndemannen Bobby Bohlin är skiljaktig och anför följande.
Ordningsvakter bör finnas i området och arbeta i förebyggande syfte.
Överklagandet ska därför enligt min mening bifallas.

Hur man överklagar

FR-03

Vill du att beslutet ska ändras i någon del kan du överklaga. Här får du veta hur det går till.

Överklaga skriftligt inom 3 veckor

Tiden räknas oftast från den dag som du fick del av det skriftliga beslutet. I vissa fall räknas tiden i stället från beslutets datum. Det gäller om beslutet avkunnades vid en muntlig förhandling, eller om rätten vid förhandlingen gav besked om datum för beslutet.

För part som företräder det allmänna (till exempel myndigheter) räknas tiden alltid från beslutets datum.

Observera att överklagandet måste ha kommit in till domstolen när tiden går ut.

Vilken dag går tiden ut?

Sista dagen för överklagande är samma veckodag som tiden börjar räknas. Om du exempelvis fick del av beslutet måndagen den 2 mars går tiden ut måndagen den 23 mars.

Om sista dagen infaller på en lördag, söndag eller helgdag, midsommarafton, julafton eller nyårs-afton, räcker det att överklagandet kommer in nästa vardag.

Så här gör du

1. Skriv förvaltningsrättens namn och målnummer.
2. Förklara varför du tycker att beslutet ska ändras. Tala om vilken ändring du vill ha och varför du tycker att kammarrätten ska

ta upp ditt överklagande (läs mer om prövningstillstånd längre ner).

3. Tala om vilka bevis du vill hänvisa till. Förklara vad du vill visa med varje bevis. Skicka med skriftliga bevis som inte redan finns i målet.
4. Lämna namn och personnummer eller organisationsnummer.
Lämna aktuella och fullständiga uppgifter om var domstolen kan nå dig: postadresser, e-postadresser och telefonnummer.
Om du har ett ombud, lämna också ombudets kontaktuppgifter.
5. Skicka eller lämna in överklagandet till förvaltningsrätten. Du hittar adressen i beslutet.

Vad händer sedan?

Förvaltningsrätten kontrollerar att överklagandet kommit in i rätt tid. Har det kommit in för sent avvisar domstolen överklagandet. Det innebär att beslutet gäller.

Om överklagandet kommit in i tid, skickar förvaltningsrätten överklagandet och alla handlingar i målet vidare till kammarrätten.

Har du tidigare fått brev genom förenklad delgivning kan även kammarrätten skicka brev på detta sätt.

Prövningstillstånd i kammarrätten

När överklagandet kommer in till kammarrätten tar domstolen först ställning till om målet ska tas upp till prövning.

Kammarrätten ger prövningstillstånd i fyra olika fall.

- Domstolen bedömer att det finns anledning att tvivla på att förvaltningsrätten dömt rätt.
- Domstolen anser att det inte går att bedöma om förvaltningsrätten dömt rätt utan att ta upp målet.
- Domstolen behöver ta upp målet för att ge andra domstolar vägledning i rättstillämpningen.
- Domstolen bedömer att det finns synnerliga skäl att ta upp målet av någon annan anledning.

Om du *inte* får prövningstillstånd gäller det överklagade beslutet. Därför är det viktigt att i överklagandet ta med allt du vill föra fram.

Vill du veta mer?

Ta kontakt med förvaltningsrätten om du har frågor. Adress och telefonnummer hittar du på första sidan i beslutet.

Mer information finns på www.domstol.se.